

חוברת עזר
לפרק
השואל את הפרק

- 1. טבלאות
- 2. שאלות לחזרה
- 3. תקציר

נאסף ונלקט ע"י ישראל יצחק הלוי איצקוביץ
03-6167043

ג' פרשיות

פרשה ראשונה

א כי-יתן איש אל-רעהו כסף או-כלים לשמור ונגב מבית האיש אם-ימצא הנגב ישלם שנים: א אם-לא ימצא הנגב ונקרב בעל-הבית אל-האלהים אם-לא שלח ידו במלאכת רעהו: ב על-כל-דבר-פשע על-שור על-חמור על-שה על-שלמה על-כל-אבדה אשר יאמר פי-הוא זה עד האלהים יבא דבר-שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם שנים לרעהו:

משפטים פרק כב פסוקים ו-ח

באיזה שומר מיירי?
האם מפורש בפסוק?
מה הם הדינים הכתובים בפסוקים?

פרשה שניה

ט כי-יתן איש אל-רעהו חמור או-שור או-שה וכל-בהמה לשמור ומת או-נשבר או-נשבה אין ראה: י שבעת ה' תחיה בין שניהם אם-לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם: יא ואם-נגב ונגב מעמו ישלם לבעליו: יב אם-טרף וטרף יבאהו עד הטרפה לא ישלם:

משפטים פרק כב פסוקים ט-יב

באיזה שומר מיירי?
האם מפורש בפסוק?
מה הם הדינים הכתובים בפסוקים?

פרשה שלישית

יג וכי-ישאל איש מעם רעהו ונשבר או-מת בעליו אין-עמו שלם ישלם: יד אם-בעליו עמו לא ישלם

משפטים פרק כב פסוקים יג-יד

באיזה שומר מיירי?
האם מפורש בפסוק?
מה הם הדינים הכתובים בפסוקים?

93 3"3 2"ע 2 מנא ה"מ

הנושא = במה איירי הפרשיות

פרשה שנייה

פרשה ראשונה

בשומר שרר
כי בפרשה זו חייבים
בגניבה ואבדה.

בשומר חינם
כי בפרשה זו פטורים
בגניבה ואבדה.

אפשרות
א'

בשומר חינם
בפרשה זו אין אפשרות
להגיע לידי כפל.

בשומר שרר
בטוען טענת גנב ונמלא
שקרן, משלם כפל.

קושיית
הגמ'

קרנא בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה

בשומר שרר
למרות שאי אפשר להגיע לידי
כפל, מ"מ מה שבאופן כללי הוא
חייב קרן הוי חומרא.

בשומר חינם
למרות שאפשר להגיע לידי כפל,
מ"מ מה שבאופן כללי הוא פטור
הוא קולא.

תירוץ
הגמ'

ה"ה 3"ה 2 טאון טענת גנב

מטרת הלימודים:

שומר שיקר וטען שנגנבה, ובסוף נמצאת אכלו, חייב כפל.
חייב כפל היינו דווקא באופן שנסבע, אבל אם שיקר ועדיין לא הספיק להישבע,
ובאו עדים, פטור מכפל.

והשומר נקרב אל הבי"ד ונסבע.

אם לא ימצא כפי שאמר, אלא הוא
בעלמו גנבה.

וְנִקְרַב בְּעַל-הַבַּיִת אֶל-הָאֱלֹהִים אִם-לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֲכַת רֵעֵהוּ:

אִם-לֹא יִמָּצֵא הַגָּנֵב

רק במיקרה כזה ישלם שניים = כפל.

אֲשֶׁר יִרְשִׁיעַן אֱלֹהִים יִשְׁלַם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ:

הנושא = מקור לחיוב שומר שכר באבידה

קל וחומר	פסוק	לע"ד דיברה תורה כלשון בני אדם.
ק"ו ומה גניבה שקרובה לאונס חייב, אבידה שקרובה לפשיעה לא כ"ס.	מהפסוק גנוב יגנב א"א למילף.	
מהק"ו לבדו אפשר למילף, אלא לומדים גם מהפסוק, כי מילתא דאיתא מק"ו וכו'.	אם גנוב יגנב גנוב = גניבה. יגנב = מיותר, ולומדים אבידה.	לע"ד לא דיברה תורה כלשון בני אדם

הנושא = מקור לחיוב שואל בשבויה

אפשרות ג'

ונשגר "אן" מת, האן מיותר, ולומדים מזה שגם שבויה.

אפשרות ב'

ג"ש כמו שבש"ש כתוב ונשגר אן מת וגם כתוב שבויה בשואל שכתוב ונשגר ומת כאילו כתוב שבויה.

פירכא - מה לש"ס שכן לפטור.

אפשרות א'

במה מציעו משבורה ומתה.

פירכא - שבורה ומתה היא אונס שעולה על הדעת אבל שבויה היא אונס נדיר.

הנושא = האם ה'או' מיותר

מתאקת ר' יונתן ור' יאסיה מהיכן יציען שהמקלל או אביו או אמו תיב מיתה.

איש אשר יקלל את-אביו ואת-אמו
מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו
פעם אחד כתוב קללה ליד האב, ופעם
ליד האם.

הפסוק משמע גם
סקילל או אביו או
אמו.

כל מקום שבתורה שכתוב
שני פריטים ולא כתוב או
הכוונה "ביחד".

כל מקום בתורה שכתוב שני
דברים אינו בהכרח שמוכרח
להיות ביחד רק איפה שכתוב
בפירוש "יחדיו"

ה"או" לא מיותר.

אבל למסקנא גם לשיטתו
ה"או" מיותר, מכיון שמסביר
אנו אומרים או שצורה או
מהה, משום דמה לי קטלא
כולא מה לי קטלא פלגא.

ה"או" מיותר.

373"ה ע"א

הנושא = מקור לחיוב גניבה ואבידה אצל שואל

אפשרות ב'

אפשרות א'

ק"ז משומר שכר

מה שומר שכר שהוא פטור משבירה ומתה חייב בגניבה ואבידה, שואל שחייב בשבירה ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה.

ק"ז משבירה ומתה

פירכא - שכורה ומתה אי אפשר לתקן.

פירכא - מה לש"ס שכן חייב השלומי כפל בטוען טענת ליסטים מזוין.

איסטים מזוין גזלן הוא, וממילא לא שייך תשלומי כפל.

זרמא בלא שבועה צריפא מכפילא שבועה.

הנושא = מקור לפטור גניבה ואבידה אצל שואל בבעליו עמו

373"ה ע"א

מלמד

הוא המלמד se השואל אצלו ח"ו גניבה ואבידה מאין בעליו עמו.

שופר שכר

חייב בגניבה ואבידה באין בעליו עמו. המקור: כתוב מפורש. פטור בגניבה ואבידה בבעליו עמו. המקור: וְכִי-יִשְׁאַל וְיִמְסֹךְ.

לומד

היות שלמנו ח"ו הוא אומד משומר שכר, אך הוא יכול להיות ח"ו רב היכן שהמלמד ח"ו, והיינו מאין בעליו עמו.

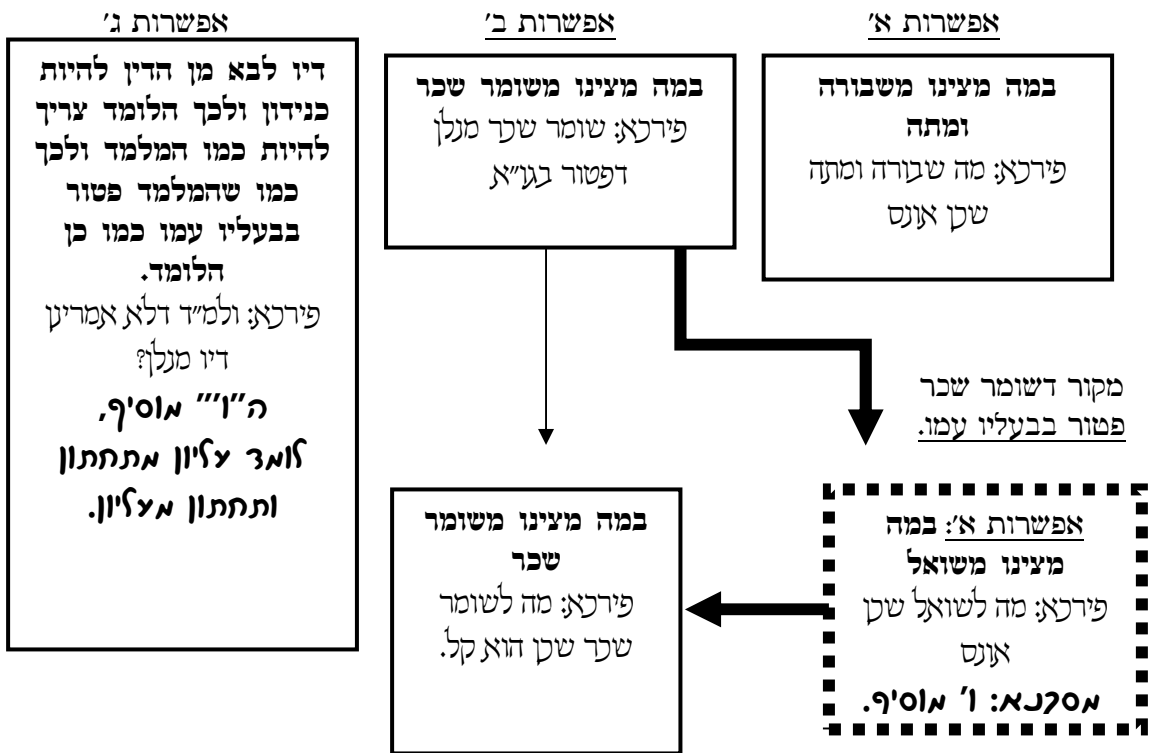
שואל

חייב בגניבה ואבידה באין בעליו עמו. המקור: ק"ז משומר שכר. פטור בגניבה ואבידה בבעליו עמו. המקור: הלומד צריך להיות כמו המלמד.

טבלאות עזר על פרק השואל את הפרה

ביאור שלבי הגב'	ב"ע דף צ"ה ע"א	תוכן שלבי הגב'
<p>מקור לפטור גניבה ואגידה בשואל גבעליו עמו</p> <p><u>האפשרות</u>: משבחה ומתה.</p> <p><u>בחינה אופן</u>: צמה מלינו.</p> <p><u>הפירכא</u>: מה לשבחה ומתה שבאונס אבל גניבה ואגידה אינם אונס אולי חייב אפי' צבעליו עמו.</p>	<p><u>שלב א'</u></p> <p>אשבחן לחיוב לפטור מנא לן ובי תימא נילף משבחה ומתה מה לשבחה ומתה שכן אונס אלא גמר משומר שבר</p>	<p>מקור לפטור גניבה ואגידה בשואל גבעליו עמו</p> <p>אפשרות א. אפ"כא</p>
<p>מקור לפטור בגניבה ואגידה בשומר שבר גבעליו עמו</p> <p><u>האפשרות א'</u>: משואל.</p> <p><u>בחינה אופן</u>: צמה מלינו.</p> <p><u>הפירכא</u>: מה לשואל שהפטור של צעליו שכתוב בחורה היינו אונס, אבל לפטור שומר שבר בגניבה ואגידה אי אפשר.</p> <p><u>המסקנא</u>: ו' מוסקיף על ענין ראשון.</p>	<p><u>שלב ב'</u></p> <p>ושומר שבר גופיה מנלן גמרי חיובא דשומר שבר מחיובא דשואל מה לחלן בבעלים פטור אף באן בבעלים פטור במאי גמר אי במה מצינו איכא למיפרך כדפרכינן שכן אונס אלא אמר קרא ובי ישאל וי"י מוסקיף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון.</p>	<p>מקור לפטור גניבה ואגידה בשומר שבר גבעליו עמו</p> <p>אפשרות א', פ"כא, ומסנא.</p>
<p>חזרה לחיפוש מקור לשלב א'</p> <p><u>האפשרות ב'</u>: משומר שבר.</p> <p><u>בחינה אופן</u>: צמה מלינו.</p> <p><u>הפירכא</u>: אולי דוקא שומר שבר פטור צבעליו עמו בגניבה ואגידה מכיוון שהוא קל כי הוא פטור באונס צחין צעליו עמו, אבל שואל שהוא חומר שהוא משלם באונס צחין צעליו עמו.</p> <p><u>המסקנא</u>: דיו לבא מן הדין להיות נידון.</p> <p><u>פירוש</u>: היות שכל מה ששואל חייב בגניבה ואגידה הוא רק מכוח שלומד זאת מק"ו משומר שבר, א"כ הוא חייב להיות שווה לכל ההלכות של שומר שבר, והיות ששומר שבר פטור בגניבה ואגידה צבעליו עמו, מוכרח להיות שגם השואל יהיה פטור בגניבה ואגידה צבעליו עמו.</p>	<p><u>שלב ג'</u></p> <p>ואבתי שואל משומר שבר לא גמר דאיכא למיפרך מה לשומר שבר שכן פטור בשבחה ומתה תאמר בשואל שהייב בשבחה ומתה אלא גניבה ואגידה בשואל לחיובא מנלן דגמר משומר שבר דיו לבא מן הדין להיות כנדרון מה גניבה ואגידה דשומר שבר בבעלים פטור אף גניבה ואגידה דשואל נמי בבעלים פטור. הניחא למאן דאית ליה דיו אלא למאן דלית ליה דיו מאי איכא למימר אלא אמר קרא ובי ישאל וי"י מוסקיף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון</p>	<p>חזרה לשלב א' מקור לפטור גניבה ואגידה בשואל מחמת גבעליו עמו.</p> <p>אפשרות ב', פ"כא, ומסנא.</p>

הנושא: מקור לפטור שואל בבעליו עמו בגניבה ואבידה

הנושא = קושיית הגמ' מהברייתא לפי רב המנונא

<u>סיפא</u>	<u>רישא</u>
שאלה ואה"נ שאל בעליה עמה אע"פ שהבעלים חורשים על גבה ומתה חייב.	שאלה ושאל בעליה עמה אע"פ שהבעלים עושין מלאכה במקום אחר ומתה פטור

ע"ג ממס ומחדש להיות
שלא היה בשעת שאילה
חייב

דמרפא ואזיל קמא
ומחדש לאע"פ
שאינו על גבה
פטור

לפי רב
המנונא

היות ששנייהם מיירי באותו מלאכה א"כ אין כאן הידושת

קושיית
הגמרא

ע"ג ממס ומחדש
שח"2 היות שהבעלים
לא היו בעת שאילה

אגמרי במקום אחר
ומחדש זה היות שהבעלים
היו בעת שאילה
פטור

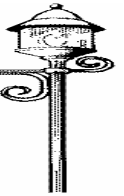
למסקנא

א"כ ע"כ שאין הבעלים צריכין להיות באותה עלאכה

למסקנא

הנושא = המקור שצריך שהבעלים יהיו בשעת שאילה דווקא לענין בעליו עמו

3"3 ע"א
3"1 ע"א

שיטת ר' יונתן - כל מקום בתורה שמשמעותו כמה דברים אינו מוכרח הכל, חוץ ממקום שכתוב "יחדיו".
שיטת ר' יאשיה - כל מקום בתורה שמשמעותו כמה דברים בהכרח שהם ביחד חוץ ממקום שכתוב "או".

בְּעֵלְיוֹ עִמּוֹ לֹא יִשְׁלַם

בְּעֵלְיוֹ אֵין-עִמּוֹ יִשְׁלַם יִשְׁלַם

משמע שסיבת הפטור שהבעלים היו זקניהם, אבל אם היו רק באחד חייב.

היה באחד וזקני לא היה, פטור.

סתירא

משמע שסיבת החיוב בגלל שבעלים לא היו זקניהם, אבל אם הבעלים היו רק באחד מהן פטור.

היה באחד מהם וזקני לא היה, חייב.

סתירא

אביי
(כר' יאשיה)

רבא
(כר' יונתן)

אלא לומר לך שצריך להיות בשעת שאילה, אבל בשעת אונס לא. ולכן אם היה רק בשעת שאלה פטור. ואם היה רק בשעת אונס - חייב.

אכן מוכרח להיות שהבעלים צריכים להיות רק באחד מהם, אבל מדוע דווקא שעת שאילה אולי דווקא שעת אונס

רב אשי מתרץ וְכִי-יִשְׁאֵל אִישׁ מֵעַם כְּעַם "מעם" משמע שרעהו אינו עמו, ולכך ישלם. ופסוק זה מיידי בשעת שאילה.
קשיא בעליו עמו למה לי?
תירוצו אי לאו בעליו עמו הוי אמינא שמעמו אורחיה דקרא, היינו שהתורה כתבה עמו משום שכן דרך שאילה שאין הבעלים נשאלים.

תירוצו בשעת שאילה הוא מתחייב באונסים.
קשיא בשעת אונס חל עליו החיוב לשלם.
תירוצו בלי שאילה שעת אונס אינו מחייב.
קשיא בלי אונס הוי השאילה סתם סיפור.
תירוצו בשעת שאילה הוא גם מתחייב במזונות.

טבלאות עזר על פרק השואל את הפרה

שומר חנם

מקור הדין	הדין	המעשה
"ונקרה בעה"2 אז האזהים" (לשזוה)	פטור	גניבה
זהתורה מתיבתו רח שפסע זה אמס.	פטור	אבידה
ג"ו מגניבה ואבירה.	פטור	אונס
"על כל דבר פסע אשר ירשעון אלקים ישלם שנים".	חייב	פשיעה
דמקרא נדרש רח אפניו ולא אפני פניו וממילא אין מקור בתורה אפטור דבעליו עמו.	למ"ד אחד חייב	פשיעה בבעלים
דמקרא נדרש אפניו ואפני פניו.	למ"ד אחד פטור	

שומר שכר

מקור הדין	הדין	המעשה
"אם גנב יגנב מעמו ישלם בעליו"	חייב	גניבה
אמ"3 אחר ג"ו מה גניבה שקרובה לאונס חייב אבירה שקרובה אפשיעה אמ כל שכן, אמ"3 אחר גם מהק"ו אמ מ"אגב יתירא דאיכא בפסוק	חייב	אבידה
"ומת או נשבר או נשבה שזועת ד' תהיה בין שניהם"	פטור	אונס
ג"ו משלם תנמ דפטור מגניבה ואבירה ומ"מ חייב בפשיעה	חייב	פשיעה
היבש "וכי ישאל" ו' מוסף על ענין הראשון.	פטור	בגניבה ואבירה
מקרא נדרש אפניו ולא אפני פניו וממילא אין מקור בתורה אפטור פשיעה דבעליו עמו	למ"ד אחד חייב	בפשיעה
מקרא נדרש אפניו ואפני פניו.	למ"ד אחד פטור	

שואל

מקור הדין	הדין	המעשה
ג"ו משלם שכר שפטור מאונס ומ"מ חייב בגניבה ואבירה.	חייב	גניבה
כדילפינן גבי גניבה.	חייב	אבידה
"ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם.	חייב	אונס
ונשבר "או" מת או יתירא.	חייב	שבוייה
ג"ו משלם תנמ שפטור על הכל ומ"מ חייב בפשיעה.	חייב	פשיעה
אמ"3 אחר דיו אבא מן הדיו אהיות כנדון אמ"3 דזית זיה דיו היבש "וכי ישאל" ו' מוסף על ענין ראשון.	פטור	בגניבה ואבירה
"אם בעליו עמו לא ישלם".	פטור	באונס
זהפסוק וכי ישאל נדרש אפניו ולא אפני פניו.	למ"ד אחד חייב	בפשיעה
הפסוק וכי ישאל נדרש אפניו ואפני פניו.	למ"ד אחד פטור	
אזו אלקמא בכילתא שאילתא (לא השאלתו להניחו בארון)	פטור	פתה פחפת פלאכה

איבעיות בהגדרת שאילה

הצד לחיוב	המעשה	הצד לפטור
היות ויש לו הנאה.	שואל בהמה כדי לעשות בה עבירה.	כדי להיות שואל זריכים לשואל כדרכם של כל אנשים.
היות ושאל חפץ ששוה כסף.	שאל כדי להראות כעשיר.	אין לו הנאה מקוף החפץ.
היות ונהנה.	שאל לעשות בה פחות משווה מפרוטה.	היות ונהנה מפתות שזה פרוטה.
מסתכלים על שואל ומשאיל והשואל, שואל מן המשאיל הנחת שזה פרוטה.	שאל שתי פרות שמכל אחד יעשה שווה חצי פרוטה.	מסתכלים על החפץ הנשאל וממלא מכל חפץ הוא נהנה רח חצי פרוטה.

איבעיות בהגדרת בעליו עמו

הצד לחיוב	המעשה	הצד לפטור
אין כל הבעלים.	שאל משותפין ושותף אחד נשאל לו	לפתות חצי שיהא פטור.
אין כל השואל.	שותפין ששאלו והבעלים נשאלו לאחד.	לפתות שותף אחד יהא פטור על חלקו.
קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי.	אשה שיש לה נכסי מלוג והשאילה את הפרה והבעל גם נשאל.	זנין פירות כזנין האוף דמי.
אין כאן בעלים.	האומר לשלוחו צא והשאל עם פרתי.	שואל של אדם כמותו.

המוזכר שדהו לפירות		אשה ששאלה ונשאל לבעל	
מביא וקורא	פטור מדין בעליו עמו	הדין	ל' יוחנן
גנ'ן פירות כגנ'ן הגוף דא'		הטעם	
מביא ואינו קורא	חייב באונסין ככל שואל	הדין	דיוש לקיש
גנ'ן פירות לאו כגנ'ן הגוף דא'		הטעם	

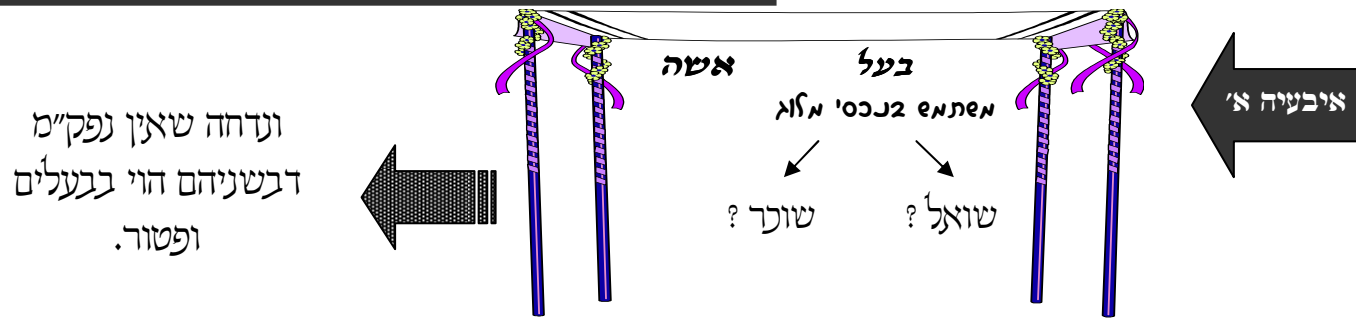
מינה אפטרופוס להפר נדרי אשתו		אמר לשלוחו צא והשאל לי עם פדתי	
אינו יכול להפר	אינו מועיל לפטור מדין בעליו עמו	הדין	ל' יאשיה
א'שה י'קאנו וא'שה י'פרנו וא' אחר		הטעם	
יכול להפר	פטור מדין בעליו עמו	הדין	ל' יונתן
א'תו e א'דם כא'תו		הטעם	

הנושא: איבעיא האומר לעבדו צא והשאל עם פדתי		
צד א' לחייב	צד ב' לפטור	
אכל עבד לא אומרים שלוח של אדם כמותו כי הוא אינו מחויב במלכות.	מהנ' ככא הפ'יות	לע"ד שלוחו שלא דם כפותו
אין שלוחו של אדם כמותו.	ע'2 א'ינו כסאר פ'יות e'ע'אמא אלא כי'2 ר'2 ג'רא ו'כן הו' כא'או ר'2 ע'נאו ג'א'ז	לע"ד אין שלוחו של אדם כפותו

טבלאות עזר על פרק השואל את הפרה

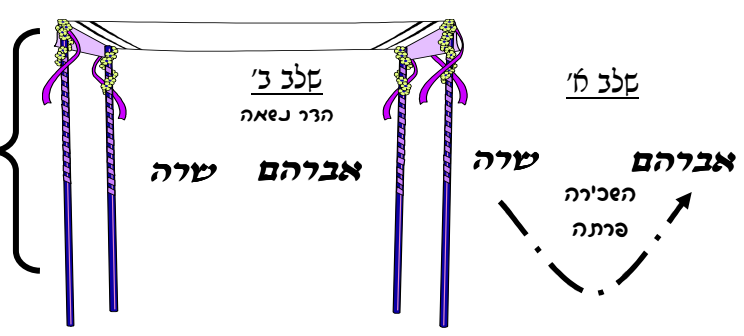
**הנושא = איבעיות רמי בר חמי - בעל
בנכסי אשתו.**

37 31 2" ע

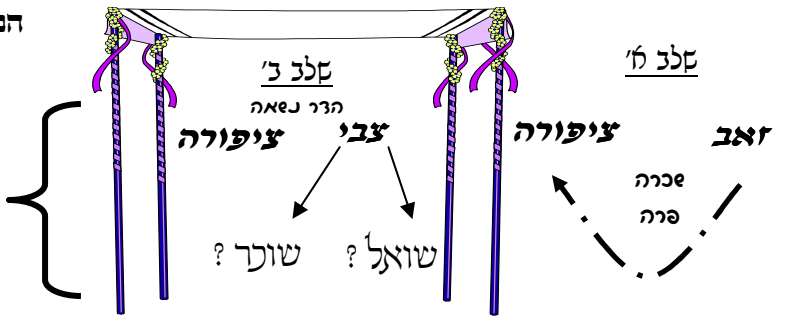
ונדחה שאין נפק"מ
דבשניהם הוי בבעלים
ופטור.

האיבעיא - אם שואל הוי א"כ
בזמן הנישואין חל דבר חדש, ולכן
מפקיע השכירות והוי שאלה
בבעלים. אבל אם שוכר הוי,
אמרינן שהשכירות הישנה (שלא
בבעלים) במקומה עומדת.

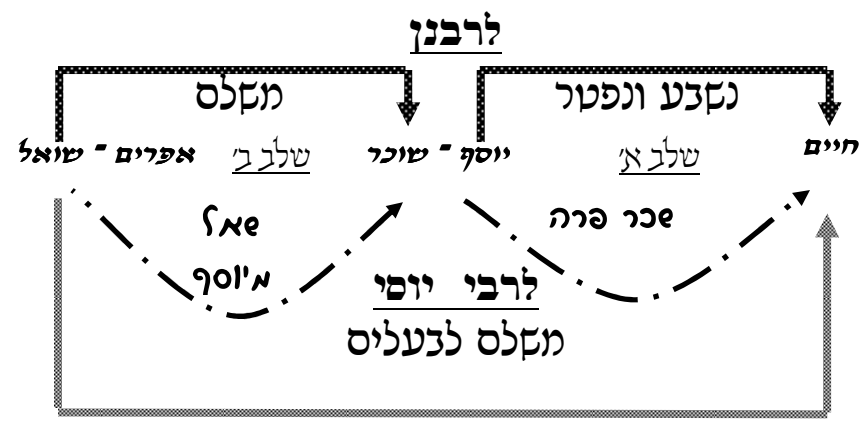

הפירוק - אע"פ ששוכר הוי, הוא
דבר חדש, דלפני הנישואין הוא
שכירות לזמן מוגבל, ולאחר
הנישואין הוא שכירות לעולם, ולכן

האיבעיא - לרבנן אין איבעיא
כי השואל משלם לשוכר, וכאן
השוכרת היא אשתו והוי
בעליו עמו ופטור. והאיבעיא
לרבי יוסי.
נפשט - דהוי לוקח ופטור
בכל גזונא.

מחלוקת ר' יוסי ורבנן ב"מ לה ע"ב

לרבא

מתה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

רישא

שאלה חאי
יום ושכרה
חאי יום
שאלה
היום
ושכרה
למחר

חיה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

מתה

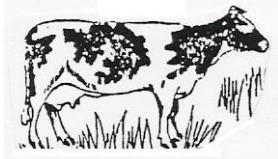
הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

סיפא

שאל אחת
ושכר אחת

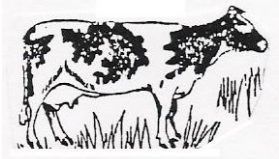
לרמי בר חמי

מתה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

מתה

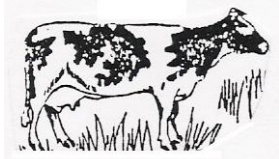

הבעה"ב טוען
השוכר טוען:

רישא

שאלה חאי
יום ושכרה
חאי יום
שאלה
היום
ושכרה
למחר

חיה

הבעה"ב טוען

השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען

השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען

השוכר טוען:

מתה

הבעה"ב טוען

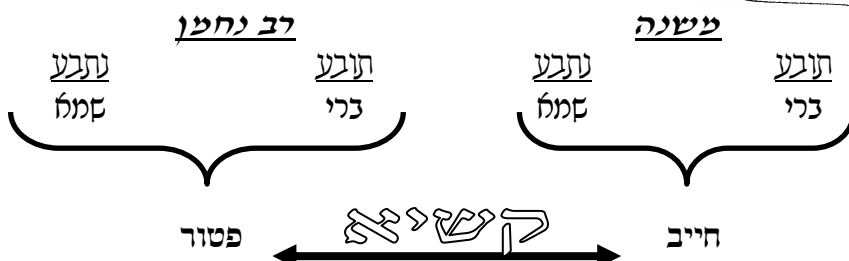
השוכר טוען:

סיפא

שאל אחת
ושכר אחת

הנושא = הקושיות על רב נחמן והתירושים

33 ש"ת ע"א

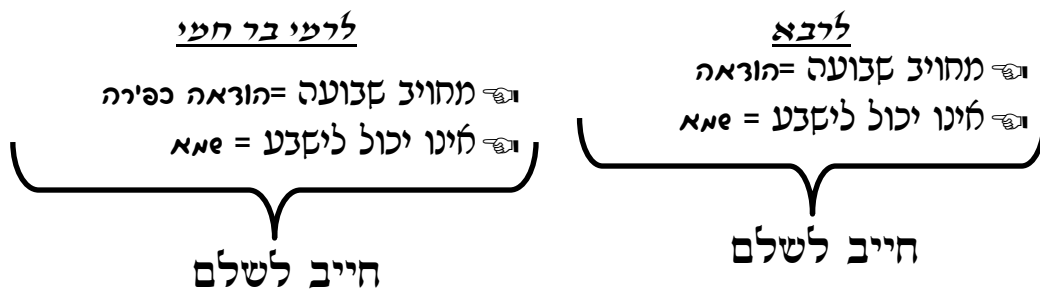

שאינו מדובר בטוען רק שמא, אלא חייב מחמת סיבה אחרת

התירוץ:

מחויב שבועה
אינו יכול לישבע

חייב לשלם

המבר התירוץ:

הנושא = איבעיות של ר' אבא בר ממל

33 ש"ת ע"ב

העדר לפטור	המעשה	העדר לחיוב
הלכר אינו מתחייב דבר תצט.	שאל בבעלים ואח"כ שטר שלא בבעלים.	השכירות היא דבר חדש.
היות הלכר דומה לנת לאילא אכן תצט"ו ע"א ע"ב לאילא.	שטר בבעלים ואח"כ שאל שלא בבעלים.	לשואל יש חיובים חדשים.
תצט"ו ע"א שהיה בהתחלה תוצרת.	שאל בבעלים שטר שלא בבעלים ואח"כ שאל שטר בבעלים שאל שלא בבעלים ואח"כ שטר בבעלים ואח"כ שטר.	השכירות או השאילה באמצע הפקיע את הבעליו עמו.

הנושא = משלח ששלח עבדו בהסכמת

39 3"ט ע"א

המשנה מביאה שאם המשלח שלח את עבדו בהסכמת השואל ונאנסה בדרך, השואל חייב. ומקשה הגמ' מדוע השואל חייב הרי יד עבד כיד רבו נמלא שהפרה עדיין לא יאלה מרשותו של המשאיל.

77

בעבד כנעני, ונעשה כאומר לו הכישה במקל והיא תבוא.

שמואל

בעבד עברי שאינו קנוי לגמרי

בעבד כנעני

?

בעבד כנעני ואינו אומר כלום.

בעבד עברי

בעבד כנעני ונעשה כאומר לו.

בעבד כנעני ואומר לו הכישה במקל והיא תבוא.

בשלמא לשמואל

אלא לרב

התירוץ לרב

הלכות הקדש הגוגעים בסוגיא זו

- (א) מעילה הוא דווקא בלוקח או משתמש בחפץ הקדש בסוגג, ואז חלים עליו דינים של מועל בהקדש, אבל במזיד אינו מועל, כי אין דיני גזילה בהקדש.
- (ב) המוציא חפץ מהקדש לחולין וגרם שיאל ע"י כן לחולין, אם השתמש בו איש אחר אינו מועל, משום שכבר יאל לחולין, ואין מועל אחר מועל.
- (ג) מעילה בהקדש נשחנה דינו מהלכות גזילה, דבגזילה רק בגזל לגמרי את החפץ הוי גזלן אבל בהקדש על כל הנאה מועליו.

הנושא = הסתירא בדברי שמואל

ברייתא

גזבר שבנה עם קורה של הקדש באופן שאינו קבוע. הדין: מעל - כשנהנה הנאת שווה פרוטה.

מדויק מזה שמואל להלכה שהדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר.

אמר שמואל

אבל 50 תמרים
הדיוט = משלם 49
הקדש = משלם 50 - חומש
הזיק הקדש = משלם 50

תשלומי הדיוט כתשלומי הקדש

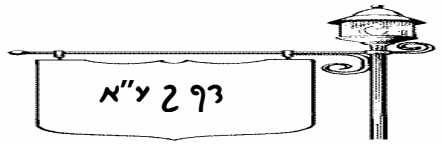
סתירא

תשלומי הדיוט אינם כתשלומי הקדש

תירוץ: **הצר 2'יה מהוא**

הנושא = סוגיא דהמחליף

המעשה	טענת המוכר	טענת הלוקח	הדין
המחליף פרה בחמור וילדה או מכר שפחה וילדה	עד שלא עברתי ילדה	אמכר ילדה	יחלוקו
ב' עבדים אחד גדול ואחד קטן, או שתי שדות אחת גדולה ואחת קטנה.	איני יודע	גדול גנתי	זכה בגדול
	קטן עברתי	איני יודע	מפסיד בדינו ומקבל רק קטן
	קטן עברתי	גדול גנתי	ישבע המוכר שקטן מכר
	איני יודע	איני יודע	יחלוקו

מוחזק

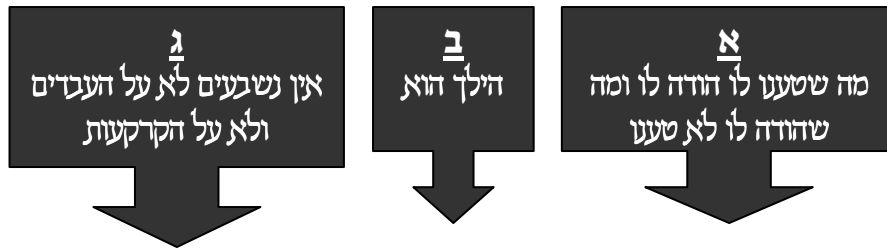
חכמינו ז"ל קבעו ברוב קדשם שחזקה כל מה שתחת יד אדם שלו, כשאלו רואים חפץ אשר נמלא תחת יד אדם אמרינו שבסתמא הוא שלו, ואין אומרים שגנבה וכו' ללא מחזקינן אנשי בגנבי. אי לכך התובע דבר מחזיקו, והלה תפוס (=מוחזק) אמרינו שהתובע הוא מוליא ועליו להביא ראיה.

חזקת מרא קמא

בארנו והסברנו שבאופן שאלה מוחזק על התובע להביא ראיה, אבל ישנם מקרים שבעצם החפץ נמלא במקום שאינו של התובע ולא של הנתבע, וממילא אין מוחזקה, ועל חפץ זה יש ויכוח למי הוא שייך, באופן כזה הוסיפו חכמינו ז"ל וקבעו עוד כלל: חזקת מרא קמא (מרא – בעה"ב, קמא – הראשון) והוא שבחפץ העומד לפנינו הוא כעת בספק למי הוא שייך ולכן אמרינו שהיות ולפני ספק זה היה מרא קמא הולך החפץ אל המרא קמא. אמנם מיותר לכיין שחזקת ממון יותר חזק מחזקת מרא קמא.

הנושא = קושיות על המשנה

293 ע"א ע"ב

נשבע על מטלטלין

הממון אינו כאן

הודה בחלק הטענה

תירוץ א' = רב דמי עבד ודמי שדה

נשבע על מטלטלין

הבגד והעומרין אינו כאן

הודה בחלק הטענה

תירוץ ב' = שמואל כסות עבד-דילפי עומרי שדה-מקוצצים

נשבע על מטלטלין

הבגד והעומרין אינו כאן

הודה בחלק הטענה על העומרין או על הכסות

תירוץ ג' = רב הושעיא עבד בכסותו-דילפי שדה בעומריה-מקוצצים

פירכא
משנה א'נו
כתוב עומרים או כסות, אלא ע"כ
ע"כ.

פירכא
מה החידוש י' משנה מפורשת יוצגין וכו'.
תשובה
ר"מ א' עומרי ע"כ כע"כ וכו'.

והיות שנשבע על המטלטלין נשבע גם על הקרקע והעבד.

עבדא

עבד דקטע לידה, קרקע שחפר בה בורות שיחין ומערות.

ר"מ ס"ל שטענו בענין אחד והודה לו בענין אחר חייב.

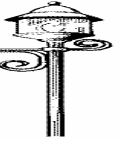
תירוץ ד' = רב ששת משעתנו אליבא דרבי מאיר

פירכא
א"ל אין נשבעין על ע"כ.

כמטלטלי דמי. ←

הנושא = פירכת הגמ' גבי מתניתין
כרבי מאיר לפי תירוצו של רב ששת

292 ע"ב

דברי רב ששת

מתניתין כר"מ
א) עבדא
כמטלטלי

קשיא

ר"מ ס"ל ברייתא עבדא
כמקרקע דמי?

תירוצו

כדמחליף רבה בר אבהו

ב) כשם שנשבעין
על העבדים כך
נשבעין על
הקרקעות.

קשיא

דלמא העבד
נשבעין אבל על
הקרקע לא
נשבעין?

תירוצו

יש ברייתא ובה
פליגי ר"מ וחכמים
אומרים אין נשבעין
לא על העבדים ולא
על הקרקעות, מזה
מובן שר"מ שחולק
היינו על שניהם.

קשיא

אולי רבנן אמרו אין
נשבעין על הקרקעות
לא מפני שחולקים אלא
לומר לר"מ הודה לי ג"כ
בעבדים.

ברייתא מפורשת שר"מ
וחכמים חולקים רק
לענין ענבים העומדים
ליבצר אי נחשבים
כבציר, אבל על קרקע
עצמו מודה שאין
נשבעין.

הנושא = שטף נהר זיתיו

39 א ע"א

אמר עולא בשם ריש לקיש

לאחר שלוש

בתוך שלוש

הזמן

יחלוקו

הכל לבעל הזתים

הדין

לפי המציאות

לפי טענותיו

אם ע"הם גרלו.

אם בעל השדה היה נוטע לא היה יכול להנות תוך ג'.

הטעם

אם חתה הולך לפי טענות, לאחר שלוש הכל לבעל הקרקע, ואם לפי המציאות א"כ בתוך שלוש ג"כ יחלוקו.

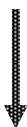
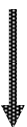
קושיית הגמ'

אמר רבין בשם ריש לקיש

לאחר שלוש

בתוך שלוש

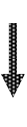
הזמן

לבעל השדה כלכל

יחלוקו

הדין

לפי טענותיו

לפי טענותיו

אין זכות לבעל הזתים אתבוע כאז.

בגידול ע' עזים גבוהים מפסי' בעל הקרקע שאינו יכול לזרוע מתחתיו ירקות.

הטעם

טבלאות עזר על פרק השואל את הפרה

הנושא = סוגיא המקבל

ב"ק כ"א ע"א

מעשר ונותן לו

מן הנכרי

שדה אבותיו

המקבל

הו"א

שאם אינו מעשר חלק הנכרי, נמלא שפורע חובו ממעשרות.

אין קנין לנכרי.

שדה אברהם ילחק ויעקב.

מקבל כחוכר דמי, והוי כפורע חובו.

ומקשה הגמ' ע"ז שמהגריייתא של המקבל ממציק נכרי משמע שרק במציק מעשר, משום שמיציק אין השדה שלו ולכן צריך לעשר, אבל סתם נכרי אינו צריך לעשר.

מעשר ונותן לו

מן הנכרי

שדה אבותיו

המקבל

תירוץ א'

אע"פ שאן הבין היה פטור מאשר ח"והו רגנן כזי עיגנה את השדה

יש קנין לנכרי

אבותיו ממש

מקבל כחוכר דמי

תירוץ ב'

אין קנין לנכרי

אבותיו ממש

מקבל לאו כחוכר דמי

הנושא = קושיות על רבי חנינא בענין הצירו של אדם קונה לו
שלא מדעתו

שוכר שקולט מהאוויר
הרי אלו שלו

סיפא
ואם יאל לו שם מליאה
בעיר דבריו קיימים

רישא
בעה"ב שאומר כל
מליאות שיבואו היום אל
חלרי תקנה לי חלרי לא
אמר כלום

מדוע זוכה השוכר
הרי אייר הצירו של
המשכיר ?

אי מיירי בחצר
שיאנה משתמרת
מדוע דבריו קיימים ?

ואמאי הרי הצירו
של אדם קונה לו
שלא מדעתו ?

אבוי

דבא

ינא או שם
מליאה בעיר
מיבדל בדיו
מיניה מינשי

מיירי בתנר
מיניה
משתמרת

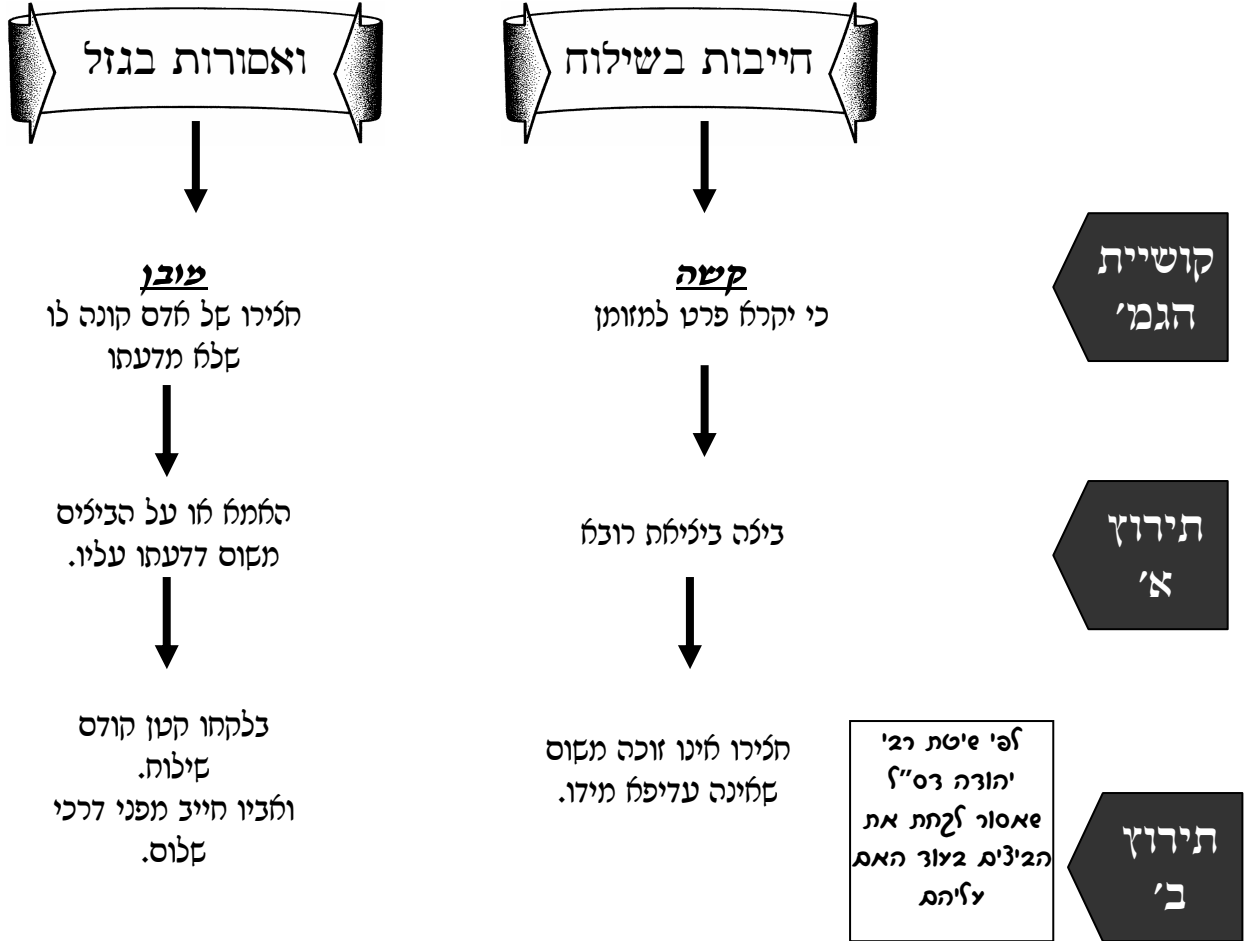
מבדל כלי בשווי
פרה

אויר שאין סופו לנות
לאו כמות דמי

והא מיבעי רבא האם אייר
שיאין סופו לנות האם הוי כמונח
?

מא'בעיא אין דבר שמפסי' בין הכלי לקרקע, אכך הוי מא'בעיא, כאן
מיירי שהכלי מפסי', אכך וודאי לאו כמות דמי.

יוני שובר ויוני עליה

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

עשנה

- (א) מה הם דיניו של שואל לחיוב ולפטור ?
(ב) מתי צריכים הבעלים להיות כדי שיהיה נקרא שאלה בבעלים ?
(ג) שאל את הבעלים ולאחר זמן שאל את הפרה באיזה אופן חייב ? ובאיזה אופן

פטור?

ג'

- (ד) מהיכן הוכיחה הגמ' להקשות שרישא של המשנה עמה הכוונה עמה ממש ?
(ה) מדוע אינו יכול להיות עמה ממש ?
(ו) מה הם שני התירושים ?
(ז) סכס בקצרה דיני ד' שומרין
(ח) באיזה שומר מיירי בהו"א פרשה ראשונה ושנייה לפי קושיית הגמ' ? ומדוע ?
(ט) והאיך למסקנא ? ומדוע ?
(י) איזה ראייה מביאה הגמ' לסברת קרנא בלא שבועה ?
(יא) שומר חנם הטוען נגנבה ונמצאת אצלו מה הדין ? ומנלן?
(יב) "והשואל כל הנאה שלו" מה מטרת קושיית הגמ' ?
(יג) מה הם שלושת התירושים ?
(יד) מהיכן ידעינן ששומר שכר חייב באבידה ?
(טו) הסבר את המושג דיברה תורה כלשון בני אדם !
(טז) מדוע אי אפשר ללמוד שהשואל חייב בשבויה ממה שמצאנו שחייב בשבורה ומתה ?
(יז) מה היה ההו"א ללמוד חיוב שבויה בשואל משומר שכר ?
(יח) ובאיזה סברא דוחה זאת הגמ' ?
(יט) למסקנא מנלן שהשואל חייב בשבויה ?
(כ) במה פליגי רבי יונתן ורבי יאשיה בכל הש"ס ?
(כא) במה פליגי לענין מקלל אביו ואמו ?
(כב) למסקנא אם היה כתוב "ונשבר ומת" מה היה הדין לפי רבי יאשיה ? ומדוע ?
(כג) באיזה מקומות מודה רבי יונתן לרבי יאשיה שמשמע שניהם כאחד ?

צ"ה ע"א

- (כד) מדוע אי אפשר ללמוד ששואל חייב בגניבה ואבידה משבורה ומתה ?
(כה) למסקנא מנלן ששואל חייב בגניבה ואבידה ?
(כו) איזה פירכא יש על הק"ו ?
(כז) מה הם שני התירושים ?
(כח) באר קושיית הגמ' אשכחן לחיוב לפטור מנלן

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

- (כט) מהיכן יודעים ששואל פטור בגניבה ואבידה בבעליו עמו לפי הו"א א' ?
- (ל) מה הפירכא ע"ז ?
- (לא) מהיכן יודעים לפי הו"א ב' ?
- (לב) ומה הפירכא ע"ז ?
- (לג) באר את המושג דיו לבוא מן הדין להיות כנידון
- (לד) למסקנא מה הם שני השיטות ?
- (לה) מה ההו"א לפטור שומר שכר בבעליו עמו בגניבה ואבידה ?
- (לו) ומה הפירכא ע"ז ?
- (לז) מנלן למסקנא ?
- (לח) מה המחלוקת לענין פשיעה בבעלים ?
- (לט) למ"ד פשיעה בבעלים חייב מה המקור לחיוב פשיעה בשומר שכר ובשואל ?
- (מ) למ"ד חייב מדוע אינו סובר שפטור מחמת שהתורה פוטרנו מכל מה שחייב ?
- (מא) איזה קושיא אפשר להקשות מהמשנה ? ומה התירוץ ?
- צ"ה ע"ב
- (מב) ת"ש שאלה ושאל וכו' אי נימא שהברייתא כרבי יהודה מה קשה ?
- (מג) מה מתורץ שהברייתא כר' מאיר ?
- (מד) מה מטרת האיבעית אימא ?
- (מה) מה הם שני הדינים שאמר רב המנונא ?
- (מו) ומהיכן למד זאת ?
- (מז) מה הקושיא הראשונה שהקשה רבא ? ומה התירוץ ע"ז ?
- (מח) האיך מוכיחה הגמ' מהברייתא דלא כבתירוץ ?
- (מט) האיך מנסה רב המנונא לדחות את הפירכא ?
- (נ) האיך דוחה הגמ' תירוצו של רב המנונא ?
- (נא) איזה דין של רב המנונא נשאר קשה מכוח ברייתא א' ?
- (נב) איזה דין של רב המנונא נשאר קשה מכוח ברייתא ב' ? והאיך ?
- (נג) איזה הלכה אנו רוצים להוכיח מתוך דברי ר' יונתן זר' יאשיה ?
- (נד) איך מוכיח אב"י מהפסוק כדברי ר' יאשיה ?
- (נה) איך מוכיח רבא מהפסוק כדברי ר' יונתן ?
- צ"ו ע"א
- (נו) באיזה טעם אמרינן ששעת השאילה היא המכרעת לענין בעליו עמו בהו"א ?
- (נז) מה מקשה ע"ז הגמ' ?
- (נח) מה מנסה הגמ' לתרץ ?

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

- (נט) במה דוחה זאת הגמ' ?
- (ס) למסקנא מה הם שני השיטות ?
- (סא) מה מקשה הגמ' על דברי רב אשי ? מה התירוץ ?
- (סב) מה איבעיא א' בהגדרת שאילה ? ומה הם שני העדדים ?
- (סג) מה איבעיא ב' בהגדרת שאילה ? ומה הם שני העדדים ?
- (סד) מה איבעיא ג' בהגדרת שאילה ? ומה הם שני העדדים ?
- (סה) מה איבעיא ד' בהגדרת שאילה ? ומה הם שני העדדים ?
- (סו) מה איבעיא א' בהגדרת בעליו עמו ? ומה הם שני העדדים ?
- (סז) מה איבעיא ב' בהגדרת בעליו עמו ? ומה הם שני העדדים ?
- (סח) מה איבעיא ג' בהגדרת בעליו עמו ? ומה הם שני העדדים ?
- (סט) מה איבעיא ד' בהגדרת בעליו עמו ? ומה הם שני העדדים ?
- (ע) מה הנפק"מ בין אשה ששאלה לבין שאל מהאשה ?
- (עא) הסבר את המושג: נכסי מלוג.
- (עב) הסבר את המושג: שלוחו של אדם כמותו.
- (עג) הסבר את המושג: קניין פירות כקניין הגוף דמי.
- (עד) הסבר את המושג: אפוטרופוס.
- (עה) במה חולקים רבי יוחנן ורייש לקיש ? ואיזה איבעיא נפשט מזה והאיך ?
- (עו) במה חולקים רבי יונתן ורבי יאשיה ? ואיזה איבעיא נפשט מזה והאיך ?
- (עז) מה האיבעיא שר' עיליש שאל את רבא ?
- (עח) ומה נפשט ?
- צ"ו ע"ב**
- (עט) בעל בנכסי אשתו שואל הוי או שוכר הוי. באר את ב' עדדי הגמ'?
- (פ) אמר רבא לפום חורפא שבשתא. מדוע ?
- (פא) באיזה טעם אמרינן ששאלה מהאשה הוי כשאלה בבעלים ?
- (פב) מה האפשרות השנייה לבאר את האיבעיא ?
- (פג) ומה הפירכא ע"ז ?
- (פד) השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה, מה הדין ? ומדוע ?
- (פה) מה האפשרות השלישית לבאר את האיבעיא ?
- (פו) מדוע לרבנן לא הוי איבעיא ?
- (פז) מה תיקנו באושא ? ומדוע ?
- (פח) מה נפשט מזה לגבי האיבעיא ?

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

פט) בעי רמי בר חמי בעל בנכסי אשתו מי מעל, מה הצד שהבעל ימעול ? ומה הפירכא ע"ז?

צ) מה הצד שהאשה תמעול ? ומה הפירכא ע"ז?

צא) מה הצד שהבי"ד ימעלו ? ומה הפירכא ע"ז?

צב) למסקנא מי מעל ? ובאיזה אופן ?

צג) מהיכן דייק רב חלקיה דמתה מחמת מלאכה חייב ?

צד) מה הדין למסקנא ? ומדוע ?

צ"ז ע"א

צה) במה חלקו רב כהנא ורב אסי על רב ? ואיך נפסק להלכה ?

צו) מה האפשרות הראשונה בספק גבי מי ששאל שונרא ? ומה נפסק ?

צז) מה האפשרות השנייה ? ומה נפסק ?

צח) מה החידוש שחידש רבא גבי : ספר אומנא טבח ומיקרי דרדקי ?

צט) מתי שאול הרב לתלמידים ? ומתי התלמידים לרב ?

ק) מה היה המעשה שהתוצאה היתה שרבא איכסיף ?

קא) מדוע איכסיף למ"ד פשיעה בבעלים חייב ? ומדוע למ"ד פטור ?

עשנה

קב) איזה ד' פסקי הלכה נפסקו במשנתינו ? ועל איזה משא ומתן ?

צ"ז ע"ב - גע'

קג) מנה לי בידך והלה אומר איני יודע מה הדין לפי רב הונא ורב יהודה ? ומדוע ?

קד) מה הדין לרב נחמן ורב יוחנן ? ומדוע ?

קה) מאיזה פסק הלכה במשנה דייקו בגמ' דלא כרב נחמן ? והאיך ?

קו) הסבר היטב את המושג מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

קז) מה הם שני הדברים שנתבע צריך לטעון כדי שיחול עליו "מתוך" לרבא ?

קח) מה הם ג' הדברים שנתבע צריך לטעון כדי שיחול עליו "מתוך" לרמי בר חמי ?

קט) האם דינו של רמי בר חמי הוא גם לענין שבועת השומרים ?

קי) איך מוקמינן רישא וסיפא לפי רבא ? ומדוע ?

קיא) איך מוקמינן רישא וסיפא לפי רמי בר חמי ? ומדוע ?

קיב) מדוע מוסיפה הגמ' עוד פרה בסיפא בין לפי רמי בר חמי ובין לפי רבא ?

קיג) מדוע אי אפשר לומר שהפרה שהודה בה חיה ומחזירה לו ?

קיד) איך מיידי משנתינו אליבא דרב יהודה ורב הונא ?

צ"ח ע"ב

קטו) "ואמאי מה שטוענו לא הודה לו ומה שהודה לו לא טענו" צטט קושיית הגמ' באופן אחר.

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

- קטז) לפי איזה מ"ד מקשה הגמ' ?
קיז) לפי איזה מ"ד אינו קשה כלל ? ומדוע ?
קיח) באר את המושג "גלגול שבועה"
קיט) מה מתרעת הגמ' ?
קכ) האם תירוץ הגמ' היינו גם לפי רמי בר חמי ? ומדוע ?
קכא) מה הם ג' האיבעיות של ר' אבא בר ממל ?
קכב) מדוע איבעיא ב' היינו דווקא את"ל שכירות בשאילה מישך שייכי ?
קכג) מדוע איבעיא ג' היינו דווקא את"ל כיוון דשייכי במקצת כמאן דשייכי בכולא לא אמרינן ?

עשנה

- קכד) מה הם ב' סוגי ההלכות השנויים במשנה ?
צ"ע ע"א - גפ'
קכה) "ביד עבדו חייב יד עבד כיד רבו" באר קושיית הגמ'.
קכו) מה מתרץ שמואל?
קכז) מה מתרץ רב ?
קכח) מה מקשה הגמ' מהברייתא לרב ? ומדוע לשמואל אינו קשה ?
קכט) מה ההבדל בין נעשה כאומר לו לבין באומר לו ?
קל) מאיזה ברייתא רצו להביא ראיה ? והאיך דחו זאת ?
קלא) למסקנא מה החידוש בברייתא ?
קלב) איזה קניין בשאילה מחדש רב הונא ?
קלג) ומדוע ס"ל דלא מהני משיכה ?
קלד) מה מקשה הגמ' ע"ז ? ומה התירוץ ?
קלה) מה קונים לרב הונא בשעת משיכה ? ומה קונים בשעה שנשתמש בה ?
קלו) מה הטעם ?
קלז) לפי תירוץ הגמ' מתי קנה השואל את החפץ בשעת משיכה או בשעה שנשתמש בה ?
קלח) השואל קרדום מחבירו מי מעל לפי רב אמי ?
קלט) האיך מדויק שרב אמי חולק על רב הונא ?
קמ) לרב הונא מה יהיה הדין לגבי מעילה מי מעל ? ומדוע ?
קמא) מה דעת ר' אליעזר ? והאיך מדויק דלא ס"ל כרב הונא ?
קמב) הסבר את ג' הקניינים כסף שטר חזקה .
קמג) הגוזל חביצא דתמרי ובה חמישים תמרים כמה משלם להדיוט ?

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

- קמו(ד) כמה משלם להקדש ? ומדוע אינו משלם כהדיוט ?
קמו(ה) כמה משלם המזיק הפצי הקדש ? ומנלן ?
צ"ט ע"ב
- קמו(ו) מה מקשה הגמ' על ההלכה של שמואל ?
קמו(ז) מה מתרץ רב הונא בריה דרב יהושע ?
קמו(ח) אבני בנין של הקדש שלקחן הגזבר לעצמו באיזה אופן מעל ? באיזה אופן אינו מעל ? ומדוע ?
קמו(ט) אבני בנין של הקדש שלקחן זר לעצמו באיזה אופן מעל ? באיזה אופן אינו מעל ? ומדוע ?
- קנ(ג) איזה הלכה מדייק שמואל מהאי ברייתא ? והאיך ?
קנ(א) מה מקשה הגמ' מדיוק הלכה זו ? מה מתרעת הגמ' ?
קנ(ב) מה מוכיחה הגמ' מדברי רבא ?
קנ(ג) סבל ששבר חבית יין כמה הוא עריך לשלם ביום השוק ? ומדוע ?
קנ(ד) סבל ששבר חבית יין כמה הוא עריך לשלם לאחר יום השוק ? ומדוע ?
קנ(ה) אם נשארן להנווני יין לאחר יום השוק האם הדין משתנה ? ומדוע ?
קנ(ו) במיקרה זהסבל משלם ה' זוזים מה הוא רשאי לנכות ?
קנ(ז) מה הפירוש דמי ברזנייתא ?
ק' ע"א
- קנ(ח) הסבר קניין חליפין שווה בשווה ?
קנ(ט) האם בחליפין עריכים שניהם לעשות קנין ?
קס(ג) מה הטעם לתקנת חז"ל שכסף לבד אינו קונה ?
קס(א) באיזה אופן כסף לבדו קונה ?
עשנה
- קס(ב) מדוע גבי פרה כתבה המשנה המחליף ואילו גבי שפחה המוכר ?
קס(ג) מה הם ה' ההלכות שנפסקו במשנה ? ועל איזה טענות ?
נע'
- קס(ד) הסבר את המושג מוחזק.
קס(ה) מכוח איזה הכרח אנו אומרים חזקה שכל מה שתחת יד אדם הרי הוא שלו ?
קס(ו) הסבר את המושג מרא קמא.
קס(ז) מוחזק ומרא קמא מי עדיף ? ומדוע ?
קס(ח) איזה חלק במשנה קשה ? ומה הקושיא ?
קס(ט) מה מתרעת הגמ' ?
קע(ג) מה מקשה הגמ' על תירוץ זה ?

קעא) מה התירוץ ?

קעב) באיזה אופן אמר סומכוס את ההלכה שלו בבריא ובריא או רק בשמא ושמא ?

קעג) איזה שינוי משנה רבא במשנה ? ומדוע ?

קעד) מה קשה לרבה בר רב הונא מהסיפא של המשנה ?

קעה) מדוע לרבא אינו קשה ?

קעו) מה מתרצת הגמ' ?

קעז) הסבר את המושג הילך.

קעה) מה הטעם שאין נשבעים על הקרקעות ?

קעט) האם נשבעים על העבדים ? ומדוע ?

קפ) הסבר את ג' קושיות הגמ' ? ועל איזה הלכה במשנה הקשו ?

קפא) מה מתרץ רב ? ומה מתורץ ?

קפב) מה מתרץ שמואל ? ומה מתורץ ?

ק' ע"ב

קפג) מה מקשה הגמ' על תירוצו של שמואל ?

קפד) ומה התירוץ ?

קפה) מה מקשה רב הושעיא ?

קפו) מה מתרץ רב הושעיא על ג' הקשיות ? ומה מתורץ ?

קפז) מה מקשה הגמ' ע"ז ?

קפח) מה מתרצת הגמ' למסקנא ?

קפט) מה מתרץ רב ששת ? ומה מתורץ ?

קצ) האם חכמים שבברייתא חולקים על ר"מ גם בקרקעות ? (בהו"א ובמסקנא)

קצא) "עשר גפנים טעונות מסרתי לך" מה המיקרה ? ומה הדין ?

קצב) האיך מסביר ר' יוסי ב"ר חנינא את המחלוקת ?

קצג) מה קשה מברייתא זו ?

קצד) "זה אומר איני יודע" מה הטעם שחולקים ?

קצה) לרבה בר רב הונא מדוע נשבעים ?

קצו) המוכר זיתיו ועשו פחות מרביעית באיזה אופן הזיתים של הקונה ? ובאיזה אופן

של המוכר ?

קצז) המוכר זיתיו ועשו יותר מרביעית באיזה אופן הזיתים של הקונה ? ובאיזה אופן של

המוכר ?

קצח) מה הוסיף ע"ז ר' שמעון בן פזי ?

ק"א ע"א

- קצט) שטף נהר זיתיו מה ההלכה לפי ריש לקיש א' ?
ר) שטף נהר זיתיו מה ההלכה לפי ריש לקיש ב' ?
רא) לפי ר"ל א' מה טענת בעל הזיתים ?
רב) מה מקשה ע"ז הגמ' ?
רג) לפי ר"ל ב' מדוע בעל הקרקע מקבל הכל לאחר ג' ?
רד) מה מקשה ע"ז הגמ' ?
רה) מה מתרצת ע"ז הגמ' ?
רו) האם בעל הזיתים יכול לומר זיתי אני נוטל ? ומדוע ?
רי) מה זה "חוכר" "מקבל" ?
רח) מה המחלוקת האם יש או אין קניין לנכרי להפקיע למעשר בא"י ?
רט) מה אמר ר' יהודה ? ומה הם ג' הסברים שמוסיפים ע"ז ?
רי) מה קשה מהברייתא של מיעיק ?
ריא) איזה ג' הסברים מוסיפים לברייתא של ר' יהודה לפי פשט א' של רש"י ?
ריב) איזה ג' הסברים מוסיפים לברייתא של ר' יהודה לפי פשט ב' של רש"י ?
ריג) מה הטעם לדין של המקבל שדה אבותיו ממש חייב לעשר ?
ריד) מה הקשר לסוגיא של המקבל לסוגיא הקודמת ?
רטו) היורד לשדה חברו שלא ברשות ונטע שם אילנות מה הדין בשדה שאינה עשויה ליטע ?
רטז) מה הדין בשדה העשויה ליטע ?
ריז) מה היה המעשה בההיא איתתא דאתא לקמיה דרב ?
ריח) ומה הביאו ראיה מההיא מעשה ?
ריט) לסיכום : מתי ידו של הנוטע על התחונה ? ומתי ידו על העליונה ?
רב) היורד לתוך חורבתו של חברו ובנאה שלא מדעתו, מה הדין ?
רבא) אם ר"נ אמר כב"ש מה קשה בזה ?
רבב) האומר עיני אני נוטל האם להלכה שומעין לו ? ומדוע ?

ק"א ע"ב

- רבג) מה הנפק"מ בין הטעמים ?
עשנה
רבד) מה הם דיני המשכיר המופיעים במשנתנו לענין ימות הגשמים, ימות החמה, ברכים, חניות, צבעים ונחתומים ?

גע'

- רבה) מה התנו ביניהם לפי קושיית הגמ' ? ומה קשה לפי"ז ?

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

- רכו) מה התנו ביניהם לפי תירוץ א' ? ומה החידוש בזה ?
- רכז) מה מקשה ע"ז הגמ' ?
- רכח) מה התנו ביניהם לפי המסקנא ? ומה החידוש בזה ?
- רכט) למסקנא : באופן שהשכירות נגמרת בר"ח טבת באיזה אופן יכול להוציאו ובאיזה אופן אינו יכול להוציאו ?
- רל) באופן שהשוכר מעוניין לעבור האם צריך להודיע לו ? ומדוע ?
- רלא) באיזה אופן יכול המשכיר להוסיף דמי השכירות ?
- רלב) באיזה אופן אינו יכול ?
- רלג) מה הדין כשלמשכיר נפל הבית ? ומדוע ?
- רלד) מה הדין כשהמשכיר מוכרו או נותנו במתנה ? ומדוע ?
- רלה) מה הדין כשהמשכיר השיא את בנו ואין לו בית אחר ? ומדוע ?
- רלו) מה היה המעשה בההוא גברא דזבן ארבא דחמרא ?
- רלז) מדוע עשתה האשה כדין אפילו בחצר דקיימא לאגרא ?
- רלח) מדוע בחנות של מוכרי ככרות וצבעים צריכים להודיע ג' שנים קודם ?
- עשנה
- רלט) מה הכלל לגבי חיובי השוכר בבית ?
- נע'
- רמו) מי חייב להניח מזוזה ? ומדוע ?
- רמא) מי חייב לעשות את החור של המזוזה ? ומדוע ?
- ק"ב ע"ב
- רמב) בגמר השכירות באיזה אופן מותר לשוכר לקחת את המזוזה ?
- רמג) ובאיזה אופן אסור ? ומה עלול לקרוא ?
- רמד) "הזבל של בעה"ב" באיזה אופן מיירי ? ומדוע של בעה"ב ?
- רמה) מה מקשה הגמ' מהברייתא של אמר כל מציאות ?
- רמו) מה מתרצת הגמ' ?
- רמז) מדוע ביצא עליו שם דבריו קיימים ?
- רמח) "קולט מן האויר הרי אלו שלו" מה מקשה ע"ז הגמ' ?
- רמט) מה תירוץ א' ?
- רנ) מה תירוץ ב' ?
- רנא) מה קשה על תירוץ ב' ? ומה התירוץ ?
- רנב) מה מקשה הגמ' מהברייתא של יוני שזבך ויוני עליה ?
- רנג) הסבר את תירוץ א, ומדוע אסורות משום גזל ?
- רנד) הסבר את תירוץ ב, ומדוע אסורות דרכי שלום ?

שאלות לחזרה על פרק השואל את הפרה

עשנה

רנה) נתעברה השנה , מתי השוכר מרוויח ? מתי המשכיר ? ומתי שניהם ?
ק"ב ע"ב - גע'

רנו) מה הטעם לשיטת רשב"ג שיחלוקו ?

רנז) מה הדין לפי רב ? ומדוע ?

רנה) באיזה דין נוסף שמענו הלכה זו מרב ?

רנט) מדוע הוצרך לומר גם בסוגיא דידן ?

רס) מה הדין לפי שמואל ומדוע ?

רסא) מכר סאה בסלע מה הדין ? ומדוע ?

רסב) מכר כור בשלושים מה הדין ? ומדוע ?

רסג) מכר כור בשלושים סאה בסלע מה הדין ? ומדוע ?

רסד) מה הדין לפי רב נחמן ? ומדוע ?

רסה) מה החידוש בדברי רב נחמן ?

רסו) מה הספק של רבי ינאי ?

רסז) מה הראיה מפדיון הבן ?

רסח) למסקנא מה הספק של רבי ינאי ?

רסט) מה נפשט להלכה ?

ק"ג ע"א

רע) מה ההבדל בין שבועת הנוטלים לשבועת הנפטרים ?

רעא) מה הדין בשכיר יום שטוען ביום שנגמרה מלאכתו עדיין לא קיבלתי משכורת ?
ומדוע ?

רעב) לפי רבא מדוע המשכיר נאמן ?

רעג) מה מקשה ע"ז הגמ' ?

רעד) מה התירוץ ?

רעה) הסבר "שואל אדם בטובו"

רעו) באיזה אופן קונה לעולם ובאיזה אופן אינו קנוי לעולם ?

רעז) מה הדין שרבא אמר לגבי מרא למרפק ?

רעה) מה אמר רב פפא לגבי השואל באר ?

עשנה

רעט) המשכיר בית לחבירו ונפל האם חייב לבנותו מחדש ?

רפ) האיך חייב לבנותו ?

גע'

רפא) מה מקשה ע"ז הגמ' ?

רפב) מה מתרץ רייש לקיש ?

רפג) מה מקשה ע"ז הגמ' ?

רפד) מה התירוץ השני ?

רפה) ומה החידוש בזה ?

**תם ונשלם שבח לא-ל
בורא עולם**

דף צד עמוד ב'

משנה "בעליו עמו" – בשעת שאילה פטור, שלא בשעת שאילה חייב.

גמ' "עמה ממש" – הדיוק שהרישא עמה ממש ולכן קשה האיך יכול להיות, תי' א' בחליו דשאל תי' ב' דאמר להו וכו'.

"ד' שומרים" – ש"ח פטור על הכל, ושאל חייב על הכל, ש"פ ושוכר חייבים בגניבה ואבידה.

"סדר הפרשיות" – א' ש"ח, ב' ש"פ, ג' שאל. הקשיה מדוע א' ש"ח וב' ש"פ. תי' כי בפרשה א' קל כי פטור על הכל. קושיא – אולי א' חמור כי אפשר להגיע לדי כפל ? תי' קרנא וכו'. והראיה שאל.

"שואל כל הנאה שלו" – קשיא האיך כל הנאה שלו הרי חייב במזונות ובשמירה. תי' א' באגס ושומר העיר. תי' ב' גרסינן רוב. תי' ג' בשאילת כלים.

מקור לחיוב אבידה בשומר שבר – מהיגב יתירא (למ"ד לא דיברה תורה כלשון בני אדם) ומהק"ו.

"מקור לחיוב שבוייה" – אפשרות א': כמה מלינו משבורה ומתה, פירבא שבורה ומתה אונסה לסליק אלעתא. אפשרות ב': גזירה שיה שמו ש"פ כחוב ונשבר מה וכחוב גם שבוייה כ"כ שאל. פירבא ש"פ לפטור. מסקנא מ"או" יתירא.

"האם "או" יתירא" – קושיית הגמרא שרק לפי רבי יונתן ה-או מיותר, והתירוץ שלכו"ע מיותר, דמה לי קטלה כולה מה לי קטלח פגרא.

"מחלוקת רבי יונתן ורבי יאשיה" – לר' יונתן קילל אביו או אמו אין כריך לימוד מיוחד מכיוון שבכל המקומות משמע אפי' אחד, ולר' יאשיה לומדים מכיוון שכתוב פעם אחד קילל ליד האב ופעם ליד האם.

דף צה ע"א

מקור לחיוב גניבה ואבידה בשואל – הו"א א' כמה מלינו משבורה ומתה. פירבא- שבורה ומתה אי אפשר למטרח ולחוי. מסקנא – ק"ו משומר שבר. פירבא – שומר שבר חייב כפל

בטוען טענת ליסטים מזוין. תשובה א': קרנא עדיפה, תשובה ב': ליסטים מזוין גזנן.

מקור לפטור גניבה ואבידה בבעליו עמו בשואל – הו"א א' משבורה ומתה, פירבא – אונס. הו"א ב' משומר שבר, פירבא – שומר שבר יותר קל. מסקנא: 1. דיו 2. ו' מוסיק.

מקור לפטור בבעליו עמו בשומר שבר – הו"א משאל שפטור משבורה ומתה. פירבא – אונס. מסקנא – ו' מוסיק.

פשיעה בבעלים – חייב – מקרא לא נדרש ללפני פניו. פטור - נדרש לפני פניו.

קושיות על מ"ד פטור – א. מדוע במשנה אינו כתוב לענין בעליו עמו גם שומר חונס. תשובה: הרי גם שומר שבר אינו כתוב הטעם: כי במשנה כתוב רק שאל שמופד בתורה. ב'. בכרייתא כתוב שאל וגם שוכר ומסתמא כרבי יהודה לשוכר כשומר שבר, וא"כ מדוע אינו כתוב ש"ח. והתשובה: שוכר כשומר חונס. או כרבי מאיר, או כדמחליף רבה בר אבהו והוי כרבי יהודה.

דף צה ע"ב

דברי רב המנונא – הפטור של בעליו עמו: 1. בעלים משעת שאילה עד שעת שבורה ומתה. 2. באותה מלאכה.

קושיא על רב המנונא – אע"פ שהבעלים עושין מלאכה במקום אחר תירוץ דקא מרפי ואזיל קמא וקשיא ע"ז – מדסיפא על גבה מסתמא רישא במלאכה אחרת. תירוץ שניהם באותה מלאכה, ועכ"ז יש בהן חידוש. קושיא – היות והם כ"כ קרובים אין בהם חידוש, ולכן ע"כ שהבעלים אין כריכין להיות באותה מלאכה. **קושיא ב'** – כתוב מפורש בכרייתא שהבעלים כריכין להיות רק בשעת שאילה.

מקור בתורה שרק בשעת שאילה – אביי ברב יאשיה מהפסוק בעליו עמו לא ישלם משמע היה באחד חייב, בעליו אין עמו משמע היה באחד פטור. "רבא ברב יונתן" בעליו עמו משמע היה באחד פטור, בעליו אין עמו משמע היה באחד חייב. ושניהם מתרלים את הסתירא שהפסוק באה להדיגש שעת שאילה היא המכרעת.

דף צו ע"א

מדוע דווקא שעת שאילה - תירוץ, כי נכנס לרשותו. שאילה אולי דווקא שעת אונס כי הוא שעת החיוב ? תירוץ: בשעת שאילה מתחייב במזונות. ורב אשי מתרץ שילפינן מעט רעהו, ומשמע ולא רעהו עמו והיינו שעת שאילה, ומכל מקום בעליו עמו אינו מיותר, דאם לא כן היינו אומרים שמעט רעהו אורחיהו בדרך שאילה שרעהו אינו עמו בשעת שאילה.

איבעיות בהגדרת שאילה - שאל לעשות עבירה - האם אינו שואל כי אינו שאילה רגילה. שאל ליראות בה בעשיר - אינו נהנה מעלם הדבר. לעשות פחות משווה פרוטה - פחות משווה פרוטה אינו ממון. שאל שתי פרות שביחד יעשה שוה פרוטה - מכל פרה נהנה פחות משוה פרוטה.

איבעיות בהגדרת בעליו עמו - שאל משותפים ונשאל לאחד - אינו כל הבעלים. שותפים ששאלו והמשאיל נשאל לאחד - אין כאן שואל שלם. שאל מזהאשה ונשאל בעלה - קנין פירות כקנין הגוף או לא. האומר לשלוהו צא והשאיל - האם שלוחו של אדם כמותו.

איבעיות בקנין פירות- שלח שליח - קנין פירות מחלוקת ר' יוחנן וריש לקיש, לגבי מוכר קדוה לפירות האם יכול לקרוא ולומר בביכורים האדמה אשר נתת לי. אשה ששאלה ר' יונתן כל מקום שלוחו של אדם כמותו. דעת ר' יאשיה גבי הפרת נדרים כתוב פעמיים "אשה" וגם כאן כתוב פעמיים "בעליו" ולא מהני שלוח.

איבעיא בשלח עבדו - אבעיא למ"ד במוותו עבד אינו מחויב במלוות. למ"ד לא במוותו אולי בעבד אמרינן קיד עבד כיד רבו. וכך נפסק להלכה.

דף צו ע"ב

בעל בנכסי אשתו - אפשרות א': בעל רגיל בנכסי אשתו, ונדחה שממ"נ הוא בעליו עמו ופטור. אפשרות ב': סכר ואח"כ התחתן, האם שואל הוא ומפקיע השכירות, ולכך הוא בעליו עמו, או שהו שוכר ונשאר השכירות הקודמת, ונדחה דגם אם הוא שוכר הוא דבר חדש דהו

שכירות לעולם. אפשרות ג': סכרה ונישאה לאיש אחר, לפי רבנן אין איבעיא דממ"נ הוא בעליו עמו, אללא לפי ר' יוסי דהמשא ומתן עם הבעלים הראשונים הוא איבעיא. ונפסק דהו לוקח ופטור.

בעל בנכסי אשתו מי מעל - הבעל מועל לכשיוצא.

בחש/מתה מחמת מלאכה - פטור כי לאו לאוקמא בכלתא שאילתא.

האיך נפטר - רק ע"י עדים.

האיך משלם - לרב קרדוס חדש ולרב כהנא מחזיר השבט ומוסיף ההפרש.

דף צז ע"א

איבעיות דשינרא - איבא דאמרי א' שהעכברים הרגו אותו. ונפסק שפטור, איבא דאמרי ב' שאכל הרבה עכברים ומה, ונפסק שפטור.

פסקי רבא - מלמד תינוקות, רופא, טבח, גנן, ספר העיר, בשעת עבודתם הוא שאילה בבעלים, ורב המלמד תלמידים, ביומא דכלא (לפני יו"ט) הרב משועבד לתלמידים ביום רגיל התלמידים לרב.

מעשה דמרימר - מרימר סכר פרות ובשעת הטעינה עזרו הבעלים ואח"כ מת, ורבא פסק שחייב. למ"ד פשיעה בבעלים פטור מיירי שפגעו ואח"כ אמרו התלמידים מדוע חייב ואיכסוף ולבסוף נתגלה שרק התבונן האיך טוענים, ולמ"ד חייב מיירי שנגנב ולכן איכסוף רבא ולבסוף נתגלה שרק התבונן האיך טוענים.

משנה שאילה ושכירות שתי אפשרויות: או שמייירי בהבדלי זמן או שמייירי בהבדל בין הפרות. הלכה א': המשאיל טוען ברי והנתבע טוען שמא - חייב. הלכה ב': המשאיל שמא הנתבע ברי - פטור. הלכה ג': שניהם ברי - שבועה. הלכה ד': שניהם שמא - יחלוקו.

דף צח ע"ב

גמ' מנה לי בידך - הנתבע ברי= פטור. הנתבע שמא= לרב הונא ורב יהודה חייב, לרבי נחמן ורבי יוחנן פטור. הנתבע מודה בחצי=חייב שבועה. מודה בחצי ונותן מיד = הוה ילך

ומחלוקת. הנתבע מודה בחמישים וחמישים אמר איני יודע = מתוך שאינו יכול לישבע משלם.

ביאור הלכה א' במשנה – לרב יהודה דברי ושמא ברי עדיף. לרב נחמן מירי שהיה ג"כ מחויב שבעה והיות שאינו יכול לישבע משלם.

דף צח ע"א

לרב נחמן כמה פרות – לרבא 2 פרות: 1 מודה, 1 איני יודע, ובסיפא מוסיפים עוד פרה מחמת שלטונת איני יודע כריך 2 פרות. לרמי בר חמי שחייב שבעה הוא רק אם יש כפירה והולאה. כריך 3 פרות: 1 מודה, 1 כופר, 1 איני יודע, ובסיפא מוסיפין עוד פרה כנ"ל.

דף צח ע"ב

זה אומר שאולה וזה אומר שבורה ישבע – לרב יהודה שמנתנו מיירי בפרה בודלת מה שטענו לא הודה לו ולכן הוא ככופר הכל? ומתרתת הגמי' (ולא לפי רמי בר חמי) להיות שמחויב להישבע שמתה כדרכה נשבע ג"כ איזה פרה מתה.

איבעיות דרבי אבא בר ממל:

1. שאל בבעלים ואח"כ שבר שלא בבעלים – כל א' שכירות דבר אחד, כל ב' אין התחייבות חדשה.
2. שבר בבעלים ואח"כ שאל שלא צבעלים – כל א' גם בחיוב הוא דבר אחד, כל ב' כיון דשייכי במקלת כמאן דשייכא בכלא.
3. שבר בבעלים שאל של"ב שבר של"ב – כל א' השאילה הפסיקה, כל ב' השכירות חוזרת.

משנה

1. המשאיל שלח שלא בהסכמת השואל – פטור.
2. המשאיל שלח בהסכמת השואל - חייב.
3. וכן בשעה שמוחזרה: אם בהסכמת המשאיל פטור השואל, אם לאו חייב.

דף צט ע"א

גמי' ביד עבדו – קושיית הגמי': למרות שהשואל הסכים לשליחות מ"מ עדיין לא ילא מרשותו של המשאיל היות ויד עבד כיד רבו. רב – נעשה

כאומר לו. שמואל – בעבד עברי. קושיית הגמי' מהברייתא דכתוב ביד עבדו פטור וקשה לרב, ולכן רב חזר בו ואומר שדוקא באומר לו, הגמי' ניסתה להביא ראיה מהברייתא להכניסה חייב, ותירצה שהיתה חלירו לפניו מחלירו של משאיל, והחידוש שחייב כי יש גזייתא.

קנין שאילה – לרב הונא לענין אונסין משעת שאילה לענין חזרה משעת השתמשות. לרב אמי ולרבי אלעזר הכל משעת משיכה.

דף צט ע"ב

תשלום עבור חביצא דתמרי – פסקו של שמואל שזהדיוט משלם 49. הקדש 50 + 1/5. מזיק הקדש 50. ואקשינן מהברייתא גבי גזבר שזנה ושמאל מדויק שכמו שגבי גזבר מעל, זהדיוט הדך בלי רשות חייב. ומזה מדויק שתשלומי הדיוט כהקדש ולכן אמרינן ששמאל חזר בו מהדיוק וע"כ שמהדיוק חזר בו דגם רבא אמר שהקדש צמעלה (במדנהגות) יותר מהדיוט לענין תשלומין, דהקדש שלא מדעת חייבים כמו הדיוט מדעת.

סבל ששבר חבית – לפני יום השוק הוא מחזיר חבית. לאחר יום השוק – אם נשאר משלם 4. אם לאו משלם 5 ומוריד דמי עשייתו, ודמי מכריז, ודמי טירחא.

דף ק ע"א

משנה חליפין - יחלוקו. ברי ושמא - ברי עדיף. שמא וברי - ברי עדיף. ברי וברי - ישבע. שמא ושמא - יחלוקו.

גמי' ביאור הדין יחלוקו – א. מיירי באגס (דאם לא כן הוא מוחזק) ב' כסומכוס (דאם לא כן הוא מרא קמא). לרבה – אפ' בבני וברי, ותנא סיפא לגילוי רישא, ומה שכתוב בהלכה ד' ישבע מיירי במודה במקלת. אבל לרבא – רק בשמא ושמא.

דף ק ע"ב

ברי וברי ישבע מדוע – ג. קושיית: א. מה שטענו וכו'. ב. הילך. ג. אין נשבעין. רב שהיכוח על כסף. שמואל שהיכוח על כסות – ודילפי. רב הושיעיא דוחה דכסות לא קתני אלא עבד ולכן מתרץ עבד בכסותו (בדילפי) שדה בעומריה ומחדש לזוקהין. ואקשינן וזוקהין אתא

א':	כחוכר	ממש	קנין	כשצרכו כלי שיגאל את השדה
ב':	כחוכר	אבותיו ממש	יש קנין	

לאשמועינו, והתירוץ סד"א עמרי שדה כשדה. רב ששת מתרץ כר"מ דעבדא כמטלטלי דמי וכסם שנבעין על העבדים כך נשבעין על הקרקעות. ועבדא כמטלטלי דמי וס"ל כר"ג דטענו וכו' חייב שבעה, ואינו הילך דעבדא דקטע וכו'.

היורד - היורד לחוך שדה חבירו ונטעה שלא ברשותו. לא עשויה ליטע - מקבל רק מה שהוליא. עשויה ליטע - מקבל גם את מה שחסך.

הקושיות על רב ששת - דברי רב ששת: א. דר"מ ס"ל עבדא כמטלטלי דמי, והקה בדרייתא כחוב שר"מ ס"ל עבדא כקרקע, והתירוץ: כדמחליף. ב. הוקשו הקרקעות לעבדים והמקור כי בדרייתא אמרו חכמים לר"מ אין נשבעין לא על העבדים ולא על הקרקעות. מכלל דעל שניהם פליגי ודחינו שמה שהזכירו חכמים הקרקעות היינו כדי לומר לר"מ שכסם שאתה מודה בקרקעות כך תודה בעבדים והראיה לפירוש זה מ' גפנים שכל המחלוקת הוא רק אם כבלי או לא אבל על הקרקע עצמו לכו"ע אין נשבעין.

ההלכה - אומר עיאי אני נוטל. בשדה אין שומעין לו משום כחשא דארעא/ישוב א"י בבית לר"נ שומעין לו (וס"ל שב"א וב"ה לא נחלקו) ולרב ששת אין שומעין לו (וס"ל כב"ה איליבא דרב"ג) וההלכה ששומעין לו.

משנה המוכר זיתיו לעצים פחות מרביעית לבעל הזתים יותר מרביעית יחלוקו. שטף נהר זיתיו יחלוקו.

דף קא ע"ב

משנה

בעיירות, בימות החמה - ל' יוס. בימות הגשמים מסוכות על פסה, בכרכים י"ב חודש. חניות בין עיירות ובין כרכים י"ב חודש. חנות של נחתומים ושל צבעין 3 שנים (מפני שהיקפו מרובה).

גמ' קוץ לאלתר - הכל לבעל הקרקע. כל אימת דבעית קוץ - הכל לבעל הזתים. שתמא - פחות מרביעית לבעל הזתים. יותר מרביעית (חזן מהולאה) יחלוקו.

גמ'

הו"א - בחוזה כחוב ימות החמה/ימות הגשמים, וטעם הדבר דבימות הגשמים אין דירה קשיא מכרכים שיכול להסתיים בימות הגשמים. מוסקנא - בחוזה לא כחוב זמן, ולהודיע קהני.

דף קא ע"א

שטף נהר זיתיו - ריש לקיש א' - בחוך שלוש - לבעל הזתים. לאחר שלוש - יחלוקו. קושיית הגמ' אם אזלינן בתר טענות לאחר שלוש הכל לבעל הקרקע. ריש לקיש ב' - בחוך שלוש - יחלוקו. לשניהם יש טענות. לאחר שלוש - לבעל הקרקע. ואין זכות לבעל הזתים לומר זיתי אני נוטל. המקבל -

העלאת המזחיר - אם כל המחירים עלו מותר.

למשכיר נפל הבית מוליא, משום שאומר לו אינך טוב ממנו.

חיתן בנו היה יכול להודיעו = אינו מוליא. אינו יכול להודיעו = מוליא, משום שכוח הבן כהאב.

המעשה באיש - האיך קנה חביות יין ולא היה לו מקום לאיחסון החביות, לנורך זה הוא קידש אישה ורק בזה היא נתנה לו מקום לאחסון את החביות, לאחר שגמר לאחסן גירשה. לכן לקחה האשה כמה חביות ומכרה כדי שיהיה לה לשלם לסבלים להוליא את החביות לרחוב, וכן עשו הסבלים שהוליא את השאר לרחוב - ורב הונא הלדיק מעשה זה.

מעשר ונותן לו	מן הנכרי	שדה אבותיו	המקבל	
הוי כפורע חובו	אין קנין	א"י	כחוכר	הו"א:
דווקא	אין	אבותיו	לאו	תירוץ:

תקציר

פרק

השואל

משנה בלל - כל מעשה אומן המשכיר מחויב לעשות ושאינו מעשה אומן - השוכר.

גמ' מזוזה - השוכר מחויב. מקום המזוזה - ג"כ השוכר. נטילת המזוזה - אסור להוריד מזוזה בבית של יהודי. והיה מעשה צמי שחוריד וקצר אשתו ושני בניו.

דף קב ע"א

הזבל של בעה"ב - מייירי בחצר שלא השכירה וחורי דלתו מעלמא - וחלצו של אדם קונה לו שלא מדעתו. קושיא א' - אמר כל מציאות וכו' לא הקנה חלצו תירוץ שמייירו בחצר שאינה משתמרת, אבל ביטא לו שם מציאה בעיר מיבדל בדילו, והוי כחצר המשתמרת. קושיא ב' - קולט מן החויר הרי אלו שלו חויר חלצו הוא תירוץ: לאבבי הכלי מחובר לבהמה, לרבא חויר שאין סופו לנוח (ודבר מפסיה) לאו כמונח דמי. קושיא ג' - יוני שובך חייבות בשילוח ואסורות בגזל מפני דרכי שלום, ואם חלצו קונה לו שלא מדעתו כי יקרא פרט למזומן, תירוץ א': שהביאה יראה רובה וחייב בשלוח אבל החצר לא קונה, ואסורות בגזל או משום האם או משום דעתו עליו. תירוץ ב': לפי רב יהודה שאסור לקחת את הביצים כל עוד האם רובצת עליה ולכן החצר לא קנה. ומייירי שקטן לוקחו ואביו מחויב להחזירו מפני דרכי שלום.

שמפרש את עלמנו ולכן צריך להשמיע את ההלכה של גם כאן).

שמואל - צתר המוחזק.

רב נחמן - קרקע בחזקה בעליה עומדת ותמיד לטובת המשכיר.

ויבוח בין השוכר למשכיר - השוכר אומר שילמתי והמשכיר אומר לא היבולתי: בתוך זמנו - השוכר אינו נאמן. לאחר זמנו - המשכיר אינו נאמן. ביום הזמן - השוכר נשבע ונפטר.

דף קג ע"א

טענת פרוע על שטר (שאינו מופיע תאריך) - בשבירות - המשכיר נאמן. בהלוואה - אין הלוה נאמן כי אם היה פורע חצי היה צריך לכחוב על השטר או לכחוב שוכר.

הלכה של רב נחמן - השואל חפץ ואומר כל עוד הוא טוב (ועשה קנין) החפץ שאול כל עוד שאינו שבור.

הלכה של רבא - שאל קרדוס לפרדס זה - רק לפרדס זה. לפרדס - פרדס אחד איזה שרולה. פרדסים - חופר עד שנשכר.

הלכה של רב פפא - שאל באר זה - נשכר אינו בונה מחדש. באר - יכול לבנות מחדש. בארות - חופר כמה בארות שרולה.

משנה

השוכר בית ונשכר הבעה"ב בונה בדיוק כפי שהיה.

גמ'

ומייירי שאמר על בית כזה אני משכיר כך ומ"מ כזה הכוונה רק על המידות, אבל אם היה ליד נהר אינו צריך לבנותו על יד נהר.

משנה

דינר לחודש - נתעברה למשכיר. י"ב לשנה - נתעברה לשוכר. דינר לחודש י"ב לשנה - שניהם חולקין.

דף קב ע"ב

גמ'

משנה - יחלקו מחמת ספק.

רב - תפוס לשון אחרון (ומהברייתא אסתירא היה אפשר לומר דסיבת ההלכה הוא מחמת

הלומד ואינו חוזר - כזורע ואינו קוצר

